

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 45

CLEVELAND, OHIO, MONDAY APRIL 16th 1923

LETO XXVI. — VOL. XXVI

Tisoče Slovencev navzočih pri vlaganju vogelnega kamna SND.

Trije vrhovni predsedniki slovenskih podpornih organizacij v Ameriki so bili navzoči, ko se je v nedeljo slovesno vložil vogelni kamen največjega slovenskega poslopja v Ameriki, vogelni kamen za Slovenski Narodni Dom v Clevelandu. John Gornik, vrhovni predsednik Slovenske Dobre delne Zveze, ki je pozdravil narod v imenu domače organizacije, Mr. Rudolph Perdan, vrh. predsednik Jugoslovanske Katoliške Jednote ter Mr. Vincent Cankar, vrhovni predsednik Slovenske Narodne Podporne Jednote iz Chicago, Ill.

Bil je velik dan za Slovence v Clevelandu. Največji dan za slovenska društva v metropoli slovenskih naselbin v Ameriki. 122 slovenskih društev je bilo zastopanih v slovesni paradi. 34 zastav naših društev, od blizu in daleč je plapolalo v narodnih vrstah, ko so se zgrinjale skupaj nepregledne množice naroda, da manifestirajo svoj trud in delo pred ameriško javnostjo.

Vse se je izvršilo v točnem redu. Policija na konjih je otvorila sprevod, ki se je vil v ostrju slovenske naselbine. Slovenski Sokol v ličnih uniformah, društvo Dosluzencev v polnem številu so korakali na čelu parade, kakor jih je bilo še malo v Clevelandu. Vea St. Clair Ave. je bil zaseden od slovenskega naroda, ki se je dostojno in veličastno odzival na ta veliki dan. Vreme je bilo prijetno pomladansko, razven drobnega dežja, ki je tupasem grozil skaziti splošno veselje, kar se pa ni posrečilo. V paradi je nastopilo nad en tisoč slovenskih mož in žen, fantov in deklet ter naše mladine. Slovenska narodna noša je bila, po dolgem času enkrat, zopet krasno zastopana. Mično je bilo videti naša slovenska dekleta v pestrih oblekah častitljive slovenske narodne noše. Tri godbe so v dolgem sprevodu spremljale ter povečale slavnost.

Točno ob napovedanem času se je razvil korakanje po slovenski naselbini. Policija je ustavila promet na St. Clair ave. da se je mogla razviti slovenska parada. Tisoče glav našega naroda je spremljalo sprevod. Okoli 2. ure je sprevod dospel na zemljo bodočega Slovenskega Narodnega Doma. Bil je krasen pogled na slovenske in ameriške društvene zastave, okrašene s cvetlicami. Mr. Frank Somrak, kot predsednik organizacije slovenskih društev, ki tvori Slovenski Narodni Dom, je v primernih besedah pozdravil navzoči narod. Bilo je tisoč naših ljudi na mestu. V imenu mesta je pozdravil navzoče Mr. Adam J. Damm, councilman 23. varde in načelnik mestnega finančnega odbora, ki se je ponosno izjavil, da mu je čast pozdraviti slovenski narod, ki je po tolikih žrtvah, delu in trudu dospel do cilja in narodne stavbe, ki ne bo samo dokaz zavednosti Slovencev v Clevelandu, pač pa tudi krasna mesta Clevelanda. Mr. Damm je žel burno priznanje za svoj nastop. Tisoče glav se je odkrilo, ko je godba zaigrala našo slovensko himno "Hej Slovenci" in takoj zatem "The Star Spangled Banner".

Za zastopnikom mesta je govoril dr. James Seliskar, kot predsednik slovenske banke, The North American Banking and Savings Co., ki je pozdravil narod in žel burno zahvalo in odobravanje, ko je naznanil,

da je slovenska banka ob priliki polaganja vogelnega kamna darovala \$500.00 Slovenskemu Narodnem Domu. Izročil je predsedniku Doma nov bankovec za \$500.00. Vsakdo je bil presenečen radi sijajnega daru slovenskega finančnega zavoda, in Mr. Somrak se je iskreno zahvalil dr. Seliskarju. Mr. John Gornik kot predsednik Slovenske Dobre delne Zveze je povdarjal važnost Doma z besedami, ki so segle v srce narodu. Sledil je kot govornik Mr. Vincent Cankar, vrhovni predsednik Slovenske Narodne Podporne Jednote ter Mr. John Piškur, kot zastopnik Slovenskega Narodnega Doma iz Lorain O. V Lorainu so imeli isti dan enako slavnost, ko so zasidli prvo lopato v zemljo, kjer se bo še letos dvignilo narodno poslopje v Lorainu. Lorainčani so bili v krasnem številu zastopani ter so prinesli s seboj tudi lepo denarno darilo v znak bratske podpore. Iz Loraina smo opazili tudi več narodnih mož, kakih sto po številu, ki so prihiteli na slavnost. Z Mr. Frank Justinom je dospel iz Loraina tudi mestni sodnik Hon. Strenick ter prosekutor Mr. Harding.

Vogelni kamen je bil položen okoli 4. ure popoldne, ko se je položila vanj spominska knjiga ter zgodovinski podatki o prvem začetku ideje Sl. Narodnega Doma v Clevelandu. Stotine podpisov slovenskih društev in posameznikov bo pričalo drugim rodovom našega naroda o teh zgodovinskih dnevih.

Naš župan Kohler je zopet prav pošteno streljal svojo jezo nad Raymond Moleym, ki je načelnik Community Fund. Župan je ob priliki slavnosti, ko se je slovesno odprla nova mestna bolnišnica, izjavil, da bi Community Fund moral več pomagati mestnim siromakom, namesto da bi dajal bogate plače uradnikom. Nakar je Raymond Moley, kot predsednik Community Fund, odgovoril Kohlerju nekako tako: "Dragi Fritz! Slučaj te je prinesel na županski stol v Clevelandu, kar ti je zmešalo glavo. Toda povem ti, da bo Community Fund deloval in delil dobroto še dolgo, ko bo spomin na Fred Kohler postal samo že mrzlična sanja." Toda naš Kohler ne ostane nikomur nič dolžan, in župan je hitro odpisal Moleyu: "Dragi Raymond. Jaz ne vem, če ti dobiš kak cent od Community Fund. Jaz sploh ne vem, kako se ti živiš. Toliko pa vem, da clevelandsko ljudstvo s teboj ni enega mnenja. In ko po tvojem mnenju ime Fred Kohler v Clevelandu ne bo družega kot mrzlična sanja, pa jaz mislim, da po tvoji smrti, ko boš zgnil v zemlji, se tebe niti mrzlične sanje ne bodo spominjale." Tako je napisal Fred Kohler. Zabave je v City Hall vedno dovolj.

Trinajst oseb je bilo ranjenih, med njimi dve smrtno nevarno tekom nedelje, ko je lepo vreme izvalo tisoče avtomobilistov na prosto. Na novem mestu so zadeli trije avtomobilisti skupaj. Avtomobilisti so se raditega stepli tako, da so bile poklicane policijske rezerve, in je bil promet ustavljen za tno uro, predno je nastal mir.

Sodnik Terrell na policijski sodnici je preteklo soboto obsodil dva Poljaka vsakega na \$2000 kazni, ker sta bila že drugi aretirana radi prohibicijskega alkohola, ko je naznanil,

Novice z Newburga

Veliki semenj za Narodni Dom.

Dr. sv. Ane je imelo jako priljazno zabavo zadnje nedelje na njih banketu. Folka se je nabralo toliko, da je bilo vse zasedeno, in ko so se najedli in napili, tudi muzikant ni bil brez dela. Veselica se je ugodno zaključila.

21. aprila se pa začne veliki fer ali semenj ali za Narodni Dom. Zato se bo že ta teden pobiralo doneske in dobitke. Upamo pri tem tudi, da se tudi naši oddaljeni ljudje oglašijo in pokažejo v javnosti. Kadar se gre za cerkev ali za Narodni Dom, vselej zadene ljudi, ki stanujejo prav tu v bližini. Oddaljeni se pa v pest smejejo in ne storijo svoje dolžnosti. Treba je torej, da tudi oni, ki živijo po raznih distriktih, kakor n. pr. oni čez 93 cesto, na Rosewood, Bedford in Randall, da pomagajo pri takih kampanjah, ker so deležni iste koristi, bodisi cerkve ali Narodnega Doma. Torej sedaj, ko se vrši semenj za Narodni Dom, pridi-ti vsi. To je narodna stvar. Potrebno pa še pričakujemo one, ki za cerkev ali šolo nič ne storijo, pod pretvezo, da tega ne potrebujejo in pravijo, da so narodni. Sedaj pa na noge, narodnjaki! Sedaj se gre za čisto narodno stvar. Gre se za Narodni Dom. Kdor pa se sedaj ne bo storil nič, je res pravi "slacker", in zasluži, da ga narod zavrzne, ker tak človek je le kamen narodu na vratu. Torej sedaj vsi na noge!

Družina John Nose hiti graditi novo hišo na Prince ave. In Lipoglavšek - Breznikar Co. bo kmalu gotova s hišo za družino G. Rus. To, pa še veliko družega je v delu, kar kaže, da gremo vedno naprej po malem.

Josephine Lekan, E. 81st St. Helena - Svarlovich, Alice Ave, John Peskar, E. 80th St. in pa Evelyn Bradač, Randall, O. so vsi novi državljanji, dasi so komaj pred par tedni prišli v Ameriko. Starišem naše častitke!

Kakor po vseh krajih v Clevelandu in izven Clevelanda, se tudi v našem delu mesta prične 15. marca kampanja za sirotišnico. Organizirano je že vse, in ljudje bodo obiskani. Kdor nima velike družine sam, ali je premožen, bo lahko več storil. Kdor pa ima veliko družino, in je odvisen od dela svojih rok, bo pa storil, kolikor bo mogel, in njegova volja pred Bogom premore toliko kakor dar onega, ki da iz obilnosti. Torej naj bodo ljudje pripravljeno na ta obisk. Ako družega ne moreš storiti, je pa nekaj, kar se pričakuje od tebe, in to je prijaznost od onih, ki te obiščejo in žrtvujejo čas in počitek, da tako pokažejo dobro voljo napram otrokom, ki so zgubili vse na svetu s tem, da so zgubili starše ali pa so od njih zapuščeni. Vedeti je tudi treba, da čeprav Community Fund skrbi za otroke, morajo katoličani sami skrbeti za svoja hiše, kjer se skrbi za otroke, kar more. Omenim naj še to. Lepo je, da se skažemo usmiljenim do sirot iz drugih krajev, kakor je stari kraj. Pri tem ne smemo pozabiti, da imamo tudi tukaj dolžnosti in potrebe. Naša prva dolžnost je skrbeti za tukajšnje sirote. Pomnimo, da bodo še marsikateri izmed naših otrok tukaj sikanli zavetja. Može je fantje pa, ki se za dobro delo žrtvujejo in grede okoli v interesu sirot, zaslužijo priznanje in hvaležnost. "Karkoli ste storili enemu najmanjših, ste meni storili", bo rekel enkrat Izveličar vsem onim, ki so "usmiljenega srca".

ALI JE TO PROHIBICIJA?

New York, 14. aprila. Tekom zadnjih pet mesecev so newyorški lekarnarji izvršili petstotisoč napačnih zdravniških receptov za žganje, kot se naznana iz vladnega urada za prohibicijo. Val zdravniški predpisi so bili ponarejeni. To pomeni, da je iz lekarn prišlo nepostavnim potom 250.000 kvortov žganja, kar predstavlja vrednost \$2.500.000. Pravijo, da imamo prohibicijo v Ameriki.

MATILDA SE JE POROČILA.

London, 14. aprila. Matilde McCormick, hči Harold McCormicka in unukinja John D. Rockefellerja, se je včeraj poročila v predmestju Londona z Max Oserjem, nekim švicarskim oskrbnikom konj. To je konec romonce, ki je zanimala Evropo in Ameriko. Mathilda se je zaljubila v švicarskega jahalnega mojstra še ko je bila 16 let stara, toda njena mati je nasprotovala zakonu, ker je bil Oser star že 45 let in je bil siromahen, dočim je mati Mathilde hči John D. Rockefellerja. Oče pa ni nikdar nasprotoval, dasi je sam tudi milijonar. Mathilda je čakala, da je postala osemaestlet let stara, ko ji ni treba več dovoljenja staršev, in včeraj je poročila Oserja. Odporovala sta takoj po poroki na škotsko.

ŠLESKA POSTANE DRUGI RUHR?

Berlin, 14. aprila. Iz Šleske prihajajo vznemirjajoča poročila, ker se je podal na Poljsko maršal Foch, kjer je imel konferenco s poljskimi generali. Kot se čuje, nameravajo Poljaki zasesti nemško Šlesko na enak način kot so Francozi zasesti Ruhr. V poljskih uradnih krogih se to zanika.

GROBOVI NAŠIH JUNAKOV NA ČESKEM.

"Politika" je te dni priobčila podatke o srbskih in drugih jugoslovanskih ujetnikih, interniranih in bojevniki, ki so umrli v Češkoslovaški. Iz teh podatkov je razvidno, da se nahaja na Češkem 340 grobov, v katerih je pokopanih 14.746 Jugoslovancev, mučenikov za svobodo. Med temi vojaki jih je 12.017 iz predvojnje kraljevine Srbije, a drugi iz ostalih jugoslovanskih pokrajin. Večina teh naših junakov je umrla na jeklini in sicer 5840. To dejstvo je strašna obtožba proti bivši avstrijski vojni upravi.

V soboto so našli med skalami v vodi blizu W. 58th St. in Edgewater park truplo Mrs. Therese Gusdanovič, ki je 19. marca skočila v jezero v Gordon parku. Dasi so tedaj skozi 24 ur neprestano iskali truplo, se rešilnemu moštvu ni posrečilo priti truplu na sled. Ko je Mrs. Gusdanovič skočila v jezero, je bila fino oblečena, v zimsko obleko in težko suk-njo, a sedaj niso dobili na njej družega kot čevlje in nekaj perila. Truplo so opazili dečki, ki so se nahajali v bližini. Poklicana policija je dobila truplo, ki je bilo zagazdeno med skale v vodi. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico, kjer je truplo spoznal soprogn ranjke, Mr. Thomas Gusdanovič. Dne 19. marca je Mrs. Gusdanovič zapustila svoj dom na 1114 E. 63. St., potem ko je iskreno poljubila svojega 11 letnega sina. Povedala ni nikomur kam gre. Uro pozneje so jo videli v Gordon parku, v trenutku, ko je skočila v vodo. Mrs. Gusdanovič je trpela na posledica nervoznosti. Pogreb se vrši danes.

Vlada preiskuje Boljševiki razbijajo cerkve v Rusiji. Nove smrtne obsodbe

Toda ne more ustaviti dviganje sladkorja.

Washington, 14. aprila. Sladkor je zopet začel se dražiti. Ko je vlada pred nekaj tedni oznanila, da bo začela s preiskavo, da se dožene, kdo draži sladkor, je vihanje cen zaostalo, toda ko je vlada molčala, je sladkor zopet začel naraščati v cen. Sladkor se je tako podražil v ceni, da je bil preds. Harding prisiljen pri seji svojega kabineta o tem razpravljati. Preds. Harding je že prej naročil tarifni komisiji, naj dožene, če je visoka colnina vzrok, da se sladkor draži. Toda pri kabinetni seji se niso dotaknili tega vprašanja, kajti republikanska stranka se čuti krivo, da je ona direktni vzrok, da se je sladkor podražil, ker je večina članov tarifne komisije dogajala, da je visoka colnina kriva podražitvi sladkorja. Sladkor, ki je bil pred tremi meseci komaj 6 centov funt, je narastel danes v ceni na 11 do 12 centov za funt, in dasi je sladkorja več kot ga se potrebuje, pa cena raste skoro dnevno. Republikanska stranka mora tudi ta zločin vzeti na svojo vest.

Moskva, 14. aprila. Včeraj je boljševiška omladina v Moskvi praznovala svoje orgije s tem, da je napolnila slavno znani Yar restavrant, kjer se je svoje dni zbirala carska gospoda. V restavrantu so priredili lažsodno obravnavo, pri kateri so vse duhovne v Rusiji obsodili na smrt. Kazali so slike, katerih namen je bil orisati življenje menihov po samostanih in življenje ostalih duhovnov, ter da je vera izmišljotina duhovnov.

Omladina je sprejela resolucijo, v kateri se pozivlje vsa ruska mladina, da nadaljuje s propagando proti veri in Bogu. Resolucija obzluje "zasepljene", ki so še vedno tako "neumni", da kaj verujejo. Enaka poročila prihajajo iz vseh krajev Rusije, da boljševiška omladina vodi silno propagando proti cerkvi in veri. Vlada medtem zapira cerkve in samostane, kjerkoli dobi najmanjši vzrok za to.

Iz Rostova ob reki Doni prihaja poročilo, da so boljševiki tam zaprili tri cerkve ter jih spremenili v svoje šole, kjer učijo sovražstvo do vere in Boga. Zvonnove so preprijeli in delajo z njim poljske stroje, ali pa orožje za armado. V Minsku so se uprli židje komunistom, ki so skušali zasesti sinagoge, toda so jih številni židje pometalili ven.

V Odesi je prišlo zopet do velikih demonstracij proti židom in proti boljševikom, toda

rdeča armada je upor s krvjo zadušila. Sicer pa prihajajo poročila iz vse Rusije, da se napadajo duhovni in cerkve. V Moskvi se to ne godi tako očitno, ker je boljševiško vladodeloma sram pred svetom radi drugih narodov, toda v oddaljenih provincih je omladina nebrzdana in počenja nezakonno svoje orgije.

Medtem se pa približuje dan, ko pride pred sodbo vrhovni glavar ruske pravoslavne cerkve, dr. Tikhon. Šamostan, kjer je patrijarh zaprt v Moskvi, je obdan od vojaške straže. Ljudje, ki so ga videli, so izjavili, da je dr. Tikhon popolnoma udan in večji del svojega časa preživi v molitvi. Državni pravnik Krilenko pripravljajo maso spisov in obtožb proti glavarju ruske cerkve. Vlada se pripravlja na sodbo. Sodniki v črnih srajkah bodo sodili, vojaške straže z rdečimi kapami in nasajenimi bajoneti bodo skušale zadušiti vsako svobodno demonstracijo. K sodnji obravnavi se more priti le, kdor ima posebno dovoljenje od sovjetske vlade. Kar se tiče sodnje, je slednja patrijarhu že naprej obsodila. Za njega sploh obravnave treba ni. Sodnja je prepričana da so obtoženi krivi, in sodnja obravnava pravzaprav ni potrebna. Vse skupaj bo le pečat že prej sklenjene obsodbe. Splošno se smatra, da bo dr. Tikhon obsodjen na smrt. Edino, kar ga more rešiti smrti je njegova stasnost.

Danes zjutraj ob 10. se vrši javna seja mestne zbornice, kjer se bo odločilo glede novih sedledih revolverskega strela, plin. Plinova družba je znižala prvotne cene, in te cene bo današnjeza. Mi le pozivljemo naše rojake, da sprejmejo nabiralce prijazno in ljudno ter da po svoji moči se odzovejo prijazni prošnji za sirote. Koliko slovenskih sirot je podpranih od katoliških zavodov!

V Enakopravnosti je bilo poročano, da odputje v Evropo kot "komisar Rdečega Križa" neki dr. "Cherna", ter da je ta gospod Madžar predsednik Zveze "tujezemskih" listov v Ohio. Ko "Enakopravnost" pobere kak humbug, ne pomisli prej nič, pač pa prinese svojim bralcem kot gotovo stvar. Prvič o kaki "zvezi tujezemskih listov v Ohio" nam ni nič znanega, niti naš list, niti Enakopravnost, niti ducate listov, ki jih mi poznamo, niso člani te ali slične zveze ker je sploh ni, vsaj za Slovane ne. Drugič, rezentiramo izraz "tujezemski list". Mi smo ameriški listi kot vsi angleški listi, z edino razliko, da je list tiskan v drugem kot angleškem jeziku. Po čega vi avtoriteti ste Mr. Cherna postavljate kot predsednik "tujezemskih listov v Ohio", mi ne vemo, gotovo pa je, da mi ne silimo pod madžarsko kopito, kot bi to hotela Enakopravnost.

Policist Schutt vrjame v srečo 13. številke. Ravno tako vrjame, da je petek, 13. aprila bil jako srečen zanj. Pred 10. leti je posodil nekemu prijatelju \$25, potem pa ni več slišal o njem. Zadnji petek, 13. aprila, pa mu je dotični prijatelj nenadoma vrnil denar.

Zebra, katero je mesto kupilo v New Yorku za \$1500, je štiri dni po prihodu v Cleveland poginila.

Račune za elektriko, mestno ali kompanijsko, sprejemamo vsak čas v našem uradu.

V soboto popoldne je umrla v Nottingham bolnišnici Mrs. Ana Radič, stara 50 let, na posledični revolverskega strela, katerega je dobila v petek zvečer na dom Radiča, da se dogovori glede nekega posojila, ki ga je imel pri Radičevih. Nastal je prepir, in Sokač je potegnul revolver ter smrtno ranil Mrs. Radič, dočim je zadel njenega moža v usta, komično pa nameril orožje proti sebi, toda se je ranil le v roko. Maršal Fifolt v Euclidu je požneje aretirale Sokača, ki se je skrival na svojem domu. Sokač ima štiri otroke, dočim zapušča ranjka Mrs. Radič, ki je bila 50 let stara tri otroke. Ranjka je bila članica dr. Srca Marije in dr. M. B. Bistrička, NHZ.. Pogreb se vrši jutri.

Ubit je bil v soboto od avtomobila štiriletni Peter Blažević, ko se je igral pred svojim domom na 15724 Calcutta ave.

Statistika kaže, da se nahaja letos 24.000.000 avtomobilov v Zjed. državah, ali povprečno en avtomobil za vsako družino.

Cena Liberty bondom je: prvi \$97.48, drugi \$97.26, tretji \$98.12, četrti \$97.31, peti \$100.00.

Ponesrečeni Andrej Jarc, sin našega krojača Andr. Jarca iz 61. ceste, se nahaja še v bolnišnici, vendar je upanje, da bo fant okrevaj, kakor hitro zdravnik izpuli krogljo iz telesa. Upamo tudi mi, da se dečku vrne popolno zdravje.

Policija poroča, da v Clevelandu pobegne vsako leto 800 mladih deklet svojim staršem, in da 50 odstotkov teh se nikdar več ne vrne domov, dočim pridejo ostale kot pokvarjene domov.

Za Ameriko - \$4.00 Za Cleveland po pošti \$5.00
Za Evropo - \$5.50 Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
8119 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio. Tel. Princeton 189, Randolph 1641

JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit. Foreign in language only.

Entered as second class mailer January 5th, 1906, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 45. Mon. April 16th 1923

Svoboda vesti.

Ko so praznovali v Moskvi in po ostali Rusiji pravoslavno
Velikonoč, je boljševiška mladina povzročila povsod velike
demonstracije. Norčevali so se javno na ulicah iz Boga in vere.

V Clevelandu je neka Helen Mayer zadnji teden plesala
neprestano 52 ur in 16 minut. Med tem časom je izrabila sedem
parov nogavic, štiri pare čevljev in menjala plesne partnerje

Kaj bo z zgorej omenjenim dekletom? Podjetni židovski
ravnotežni gledalci jo bodo najeli, da pleše nekaj časa po gledališ-
kih, objanjenih moške muhe jo bodo zabavale nekaj let po

Dobri časi vladajo danes v Ameriki in dobri časi so tedaj,
kadar je toliko dela, da delo išče delavce, ne pa delavci delo. In
to je danes resnica v Ameriki. Kakor izjavlja tajnik zakladnice

DOPISL.

KAMPANJA ZA SIROMA-
ŠNI ZAVOD.

Danes se prične v celi Cleve-
landski škofiji kampanja za pridobitev podpornih članov za
Catholic Charities Corporation.

sedajna zavetišča v mestu so
tako prenapoljena, da je vodstvo sirotišnic vsaki dan prisiljeno
odkloniti prošnje za sprejem sirot; poleg tega, hiše v katerih
se otroci sedaj nahajajo so zelo stare in slabe ter tako slabo
preskrbljene z napravami proti ognju, da ako bi zbruhnil ogenj
v katerem sedanjih poslopjih, bi se zopet ponovil tragičen dogodek
Collinwoodske šole.

fara se bo najbolj obnesla v tej
kampanji. Letos se bo posebno
pazilo na to, štativka zavetiš-
čna dokazuje, da je pretisna
večina otrok v zavetiščih kojih
stariši so bili evropskega pokoljenja.

Komur je nemogoče postati
podporni član, naj daruje pri-
merno svoto. Vsak dar bo vklju-
čen in poročan na vrhovni urad,
nabiralci bodo tudi natančno
poročali kako so bili sprejeti v
vsaki posamezni hiši, kakor tu-
di položaj družine ali posameznikov.

Rojaki se tudi opozarjajo, da
naj ne izročajo denarja nikomur
drugemu razven tistih, ki se bodo
izkazali z listom podpisanim od
župnika ter opremljenim z
župnijskim pečatom, da ne bo
zopet kak "Ajriš" pobiral v
svoje namene.

Svetovni zemljepis.

2. Alabama.
Potem ko smo deloma spoznali
zemljepis, zgodovino, industrije
Zjedinenih držav v celoti, je
dobro, da se ozremo na posamezne
države, da z vemo podrobnosti o njih
postanku in pomenu. Opis teh držav
priobčujemo po abecednem redu, in
smo torej prišli z državo Alabama.

Ime Alabama je indijanskega
izvora in pomeni "prostor, kjer se
počiva". Raziskovalec DeSoto, je
leta 1541 na svojem pohodu proti
Mississippi dolini, korakal skozi to
državo, toda stalnih naseljencev
država ni dobila do leta 1702, ko so
Francosi prišli v Mobile Bay. Leta
1817 se je zapadni del države
priklopil državi Mississippi, iz
vzhodnega dela so naredili teritorij
Alabama, ki je postal država leta
1819. Tekom civilne vojne je bilo
mesto Montgomery v Alabami prvo
glavno mesto južnih upornikov.

Alabama je približno 330 milij
dolga in 200 milij široka ter ima
52.250 kvadratnih milj površja. Obrežje
meri 60 milj, in Mobile Bay je eden
najfinejših zalivov Severni del
države je hribovit, centrum je prerijski,
južni del pa je skoro v eni legi z
morsko višino. Glavna reka je Mobile,
druge, precejšne reke so: Tombigbee,
Alabama, Black Warrior, Chattahoochee,
Georgia, Conecuh, Choctawhatchee,
Coosa, Cahawha in Tallapoost. V
gozdovih prevladuje hrast, kostanj,
smreka, oreh, topol, cedre in jelša.

Južni del Alabame je komaj
sedem stopinj od tropskega, zato
je podnebje precej tropsko, v severnih
krajih pa pritisla mraz in sneg. V
hribovitih krajih vlada jako zdravo
podnebje.

Kdor hoče postati governer
države Alabame mora biti 10 let
bivajoč v Ameriki ter biti sedem let
državljan v Alabami. Državni poslanci
in senatorji pa morajo biti 25 let
ameriški državljanji pred izvolitvijo
ter dve leti bivati v Alabami. Vsi
sodniki se volijo od ljudstva. Približno
600.000 otrok pohaja šole v Alabami,
in 11.056 učiteljev skrbi za njih pouk.
Poleg tega imajo državno univerzo,
tri normalke, več tehničnih zavodov
ter mednarodno znano industrijski
zavod za črnce.

Mobile je najstarejše mesto
v državi, in po važnosti drugo za
New Orleansom. Glynn mesto je
Montgomery, ustanovljeno 1817,
Birmingham je industrijski center
države. Tudi mesto Bessemer ima jako
živahno industrijo. Druga večja
mesta so: Selma, Tuscaloosa, Gadsden,
Florence, Dotham, Huntsville, Albany,
Talladega,

Troy, Phoenix in Alabama City.
V Alabami producirajo koružo,
bombasti, sladki krompir, sladkorni
trst, riž, sadje in zgodnje zelenjavo.
Mehkega premožja je ogromno,
železne rude več kot kje drugje;
dobi se tudi srebro in zlato.

Iz države Alabame je odšlo
tekom svetovne vojne 67.000 moških
v ameriško armado. Tekom civilne
vojne so se Alabamci borili proti
severnim državam za ohranitev sužnjeva.

OTROCI PRI PRIDELOVANJU
SLADKORNE PESE.

New York (Jugoslovanski
Oddelek F. L. I. S.) Strašne
razmere vladajo na poljih sladkorne
pese v Michiganu, kakor je to
razvidno iz objave federalnega
otročkega urada (U. S. Children's
Bureau), ki spada pod Department
of Labor. Ta objava je izvelek iz
obsežnega poročila o delu otrok in
mater na michiganskih poljih
sladkorne pese; celotno poročilo bo
kmalu objavljeno. Zastopniki
otročkega urada so v svrhno preiskave
proučili razmere 500 družin, v
katerih je kak otrok pod 16. letom
ali pa mati z otrokom pod 6. letom
delala l. 1920 na poljih sladkorne
pese.

V veliki večini dotičnih družin
so otroci v starosti od šest do
šestnajst let delali na polju.
Četrtna otrok je bila pod desetim
letom. Ogromna večina mater je
tudi delala. Kompanijski agenti
udinjajo te družine iz Detroita,
Chicago, iz mest v Ohio, iz premo-
govišč v West Virginiji in celo iz
Texas in Mehike. Agente poudarjajo
kot posebno vabo, da bo vsa družina
imela priliko delati. Neki oče, ki je
bil premogar v West Virginiji, je
imel vse svoje otroke na delu; najstarejši
je bil 12 let star in najmlajši pet let.
Devet izmed vsakih desetih mater je
imelo otroke pod šestim letom.
Dvojenci so bili dosikrat puščeni
brez človeka, ki bi na nje pazil.
Mater se delale dolge ure in v
potem opravljale še gospodinj-
sko delo.

Kontraktnim delavcem dodeluje
se toliko akrov, kolikor družina
zmore, za treljenje, okopavanje
in spravlanje pese, in plačuje se
po akru. Trebljenje je zlasti težavno,
ker treba podvizati se, dokler ni
zelišč preveliko. Vsi člani začenjajo
tedaj delati ob 6. jutraj in delajo
skoraj neprenehoma celo do 8.
ure zvečer in še dalje. Dobra
četrtna otrok je izjavila, da dela
od 11 do 13 ur na polju.

Kakšna pa je plača? Četrtnina
delavskih družin je izjavila da
pričakujejo dobiti manj kot \$600.
za svojih šest ali sedem mesecev
dela na poljih sladkorne pese;
dodatna petina pa dobi bržkone
manj kot \$800. V vseh družinah —
razun sedem odstotkov — je
družinsko mezd nadoknadil očetov
zaslužek pri kakem drugem poklicu
tekom zimске dobe. Mnogi izmed
kočujočih delavcev so izjavili,
da vsa družina ne zasluži toliko
na polju, kolikor je bil oče sam
navajen zaslužiti pri drugem delu
v istem razdobju.

Tri četrtnine otrok v šolski
starosti niso pohajali šole radi
dela na polju. Sladkorne družbe
jemljejo v najem stare farmske
hiše za svoje delavce ali pa so
priskrbovale majhne premešnje
koče, ki prepogostoma so bile
nenapolnjene in večkrat v slabem
stanju. Na mnogih poljih sladkorne
pese so družine od treh do desetih
članov bile prisiljene spati v mali
slabo prežračeni sobici. Dostikrat
je koča iz katranega papirja ali
kositra ali pa karavanski voz,
premaknjen po potrebi od kraja
do kraja, prestavljal edino zavetišče
na razpolago. Ti vozovi so nudi-
dili tako tesna bivališča, da —
kakor je neki otrok povedal —
zastopniku otroškega urada —
so člani družine mogli iti pod
streho le povrsti, kajti ni bilo
nori zadosti prostora za vse
naenkrat.

BODITE PREVIDNI PRI
KUPOVANJU FARM.

New York (Jugoslovanski
Oddelek F. L. I. S.) V tej
deželi je še vedno mnogo
nerazvite zemlje, primerne za polje-

delstvo, dasi treba priznati, da
so časi že minuli, ko je bilo v
Združenih Državah na razpolago
polno prvotne ledine, ki se je
dala izorati brez posebnih
težav. Ali ne glede na ogromne
polupuščave na zapadu, ki so
primerne le za pašnjo, je še
vedno na razpolago okoli 270
milijonov akrov, ki so primerni
za farmanje in obstojajo iz
gozdov in rovt, ali pa iz zemlje,
ki potrebuje pšunenja ali namakanja,
oziroma iz drugih vrst ledine.
Za bodoče farmanje, ki hočejo
orati ledino, je torej še vedno
dosti zemlje na razpolago.

Večinoma je ta nerazvita
zemlja še vedno javna last, in
posebni zakoni določajo pogoje,
pod katerimi morejo zasebniki
priti do takih javnih zemljišč
takovanih "homesteads". Mnogo
te nerazvite zemlje pa je tudi
privatna last posameznikov,
družb in korporacij, železnic
in Indijancev.

Naravno je torej, da igrajo
privatne družbe precejšnjo vlogo
v naseljevanju nerazvitih
zemljišč. Te družbe, zvane "colonization
companies", "Settlement
companies" ali skratka "land
companies", prodajajo kosoma
večje skupine neobdelane
zemlje, ki naj se razvijejo v
farmarske kolonije. Take farmarske
kolonije so dostikrat uspele,
mnogokrat pa so končale v
brido razočaranje za vse prizadete.
Zgodovina našega priseljenišva
beleži mnogo slučajev, kjer so
ljudje, ki bi radi prišli do svoje
farme, potrošili zastonj svoj denar
in svoje muke. Ob primernih
okolščinah in ob strokovnem,
vestnem in poštenem vodstvu
je uspeh mogoč, in zasluža
naseljeniških družb za razvoj
neobdelanih zemljišč je brez
dvomno velika. Ali neuspehi,
kar jih je bilo morajo podučiti
ljudi, naj bodo skrajno previdni
pri kupovanju nerazvitih
zemljišč za farmanje.

V svojem tozadevnem poročilu
Department of Agriculture
takole opisuje delovanje mnogih
izmed teh naseljeniških družb:
Mnogo izmed teh kompanij
išče svoje odjemalce med ljudmi
z majhnim kapitalom, posebno
med tujerodci in drugimi ljudmi,
ki ne poznajo razmer v oni
pokrajini, kjer zemlja leži.
Kompanija dostikrat organizira
farmarske kolonije za posebno
narodnostno skupino, ali za
prebivalce kake posebne
ameriške industrijalne naselbine.
Družbe oglašajo po časopisih,
dostikrat celo v starih krajev,
in pošiljajo in delijo cirkularje
in brošure med gledne kuce.

Mnogi izmed teh poslednjih
so bili poljedelci že v starem
kraju, nimajo pa pojma o
pijonirskem obdelovanju zemlje.
Skoraj vedno imajo ti kupci
le toliko kapitala, da zadostuje za
prvi obrok kupnine in nakup
malo poljedelskih priprav. Ako
ti naseljeniki nimajo potrebne
izkušnje za obdelanje celine in
malo kapitala, je neobhodno
potrebno, da imajo na razpolago
obsežne in liberalne vire kredita,
tako da bodo v stanu običati
na zemljišča, dokler isto ne
obrodi zadosti za življenje
in za kak denarni dohodek.
Mnogo kompanij se obvezuje
priskrbovati kredit in vsa
potrebna navodila in nadziranja,
dokler ne bo farmer izven
pijonirske stopnje.

V teoriji vse to izgleda lepo
in bi moralo delovati v korist
obeh, prodajalca in naseljencev,
in zgodilo se je mnogokrat,
da je stvar zares uspela.
Dostikrat pa se stroški za
prodajanje in popravlanje
zemljišča, dodatno z upravnimi
stroški kompanije, toliko
nakopičijo, da postane kupnina
večja, kot je zasluži rodovitnost
dotične zemlje. Ako se naseljencem
nudi liberalne kreditne olajšave,
je pa na drugi strani prav
mogoče, da je obrestna mera
visoka in da so roki za
povračilo prekratki v
razmerju s pridelovanjem
letine. Ker mora naseljencem
v prvi vrsti paziti na to, da
mu mortgage ne zapade, ga
prižadevanje dostikrat ovira,
da bi razvil in opremil svojo
farmo, in tako je on obremenjen
z brezupnim dolgom.
Mnogo kompanij ima navado,
da ne izročijo lastninske
listine (deed), dokler ni plačana
pola-

vica kupnine, in si s tem
pridržujejo lastninsko pravico
do zemljišča. Ako naseljeni
farmaner ne mora izpolniti
neugodnih kreditnih pogojev
in je pripravljen zapustiti
farmo, more kompanija
prodati isto komu drugemu
brez vsake ovire.

Mnogo železnih družb in
drugih velikih zemljiških
poselstnikov daje obdelovalni
zemljišč, ponujenih na prodaj,
posebne farme, ki naj služijo
kot vzorec. Ako te vzorne
farme služijo za to, da nazorno
prikažejo izdatnost dotičnih
zemljišč na zdravi ekonomski
podlagi, potem so jako
koristne. Ali ako jih obdelavajo
brez ozira na stroške
produkcije in uprave, ako
doglednim kupcem pokažejo
le izbrane vzorce naj-
uspešnejših pridelkov in se jim
nič ne pove o neuspešnih
letinah in drugih težkočah,
potem te vzorne farme služijo
le za namenu, da omamijo
dozdevnega kupca, ne pa da
mu dokažejo, kak uspeh
utegne doseči navadnega
farmaner, ki razpolaga le s
skromnim kapitalom in je
popolnoma odvisen od pridelkov
farme.

Ogled na licu mesta je
tako rekoč bistven del pri
kupovanju farme, in kompanije
navadno vabijo voljne kupce,
da si pridejo ogledat
zemljišče. Nekatero družbo
organizirajo izlete s posebnimi
Pullman karimi pod svojim
posebnim vodstvom. Poskrbljeno
je za pogostovanje klientov
in celo kakšenkrat za
postranske zabavne izlete.
Ali stvar je tako napeljana,
da si klienti morejo ogledati
le to, kar kompanija želi,
da vidijo, in kar je neugodno,
se skrbno zakriva. Izletnikom
ne daje se prilika, da bi
poizvedeli od domačinov,
kake cene in okolščine tam
prevladujejo. Stroški za
izlet, zabavišča, klube itd.
gredo seveda na račun
kupnine za nerazvita
zemljišča. Za isto ali še
manjšo kupnino bi človek
utegnil dostikrat kupiti
enako rodovitne, že
obdelane farme, ki so na
prodaj.

NOVA PROROKOVANJA.

Anton Johanson star kmet
iz Finmarkena trdi, da je vedel,
kaj se zgodi v dobi 1914 —
1918 ter da ve tudi, kaj se
zgodi do l. 1953. L. 1907. je
v duhu doživel vsa vojna
leta in je o njih vnaprej
pripravil ljude. Hotel je
opozoriti tudi vladarje na
pretečo vojno; bil je v
Berlinu, Kristijaniji in
Stockholmu, a nikjer ga
niso pustili na dvor. Ko se
je vojna nato res začela,
je hotel pisati Viljemu;
21. septembra 1917 je
izročil nemškemu ribičem
pismo, ki ga pa bivši cesar
ni prejel. Prosil je za
potni list v Berlin, a niso
mu ga dali. Šele l. 1919.
je smel odpotovati v
Berlin. Tam so ga sprejeli
visoki cerkveni dostojanstveniki,
ki so ga predstavili
krogu profesorjev, pisateljev
in dam. Zdaj je izšla
knjižica, ki jo je spisal
Karel Rohrig po švedskem
originalu in ki opisuje
vsaj Johansonova
prorokovanja in doživljanja.
Glede preteklosti je
resnično uganil marsikaj;
glede bodočnosti pa
pravi: Okoli l. 1925.
izbruhne angleško —
indijska vojna. Po
ustaji na severu se
začne strašni boj, ki
požre 25 milijonov
ljudi in vojna se
zaključi v Delhiju in
Kalkuti Angleže
vržejo v morje in se
osvobodijo. Nato
se osvobodijo še
Egipt in Afrika.

Amerika bo imela pet
vojn, med njimi državljansko
vojno in vojno zaradi Kanade.
L. 1930. se vname vojna
med Francijo in Španijo v
Španiji. V Nemčiji bodo
prevrati do 1953.
Revolucije bodo tudi na
Angleškem, Ruskem, Avstrijskem,
Kitajskem in po kolonijah.
Poleti 1953 se začne
vojna proti šandinaviji;
Francija napade
Norveško, Rusija
Švedsko. Zmago
napadavcev odloči
nova letala v treh
nadstropjih. Johanson
prorokuje tudi
strašne epidemije:
španko bolezen,
pljučno kugo in
neznano kugo, ki
vzame bolniku najprej
glavo, nato pamet.
Zlasti bosta
trpeli Rusija in
Francija, a četrtnina
človeštva izumre
na svetu.

Johanson pravi: "Vse
to se zgodi; kdor
ne verjame, pa naj
pusti!"

SEVERA'S... Za srbeči kozu-rabite... SEVERA'S ESKO... Priporočljivo se odponoči pri zdravljenju srbečice in vseskih kožnih boleznih... W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Edina SLOVENSKA lekarna v Clevelandu je... W.K. DRUG COMPANY JOHN KOMIN, lekarnar... St. Clair-av. in Addison Rd

JOS. MODIC, Slovenska GROCERJA. 1033 E. 6and St.

Pozor! :: Pozor! Mi izdelujemo furnose, kleparaka dela, splošna popravila, vsa dela iz medenine in bakra... F. J. MOLINAR 1403 E. 55th St. Randolph 4736.

!! Slovenski plumberji !! MILAVEC & BUNOWITZ CO. 995 Parkwood Dr. 1043 E. 61st St

NATIONAL DRUG STORE SLOVENSKA LEKARNA Vogal St. Clair ave. in 61st cesta. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

Za znamenljivo delo in točno potrošnje se plumberja in enaka dela poklicite A. J. BUDNICK & CO. 6703 ST. CLAIR AVE

POZORI! Naznanjam, da sem otvoril šolo za poučevanje v igranju na violino, in sicer v Reliance Bldg. Five Points na E. 152nd St. in St. Clair ave. Šola se odpre 21. aprila. En pouk \$1.00. Kdor se vpíše pred 1. majem dobi 25 procentov popusta za prvih deset poukov. Se pripravljajte!

NAPRODAJ JE mali candy store, na 55. cesti. Cena jako nizka. Vprašajte na 1363 E. 55th St. (45)

IZ DOMOVINE

Velike sčeparije v bolniški blagajni v Kopru. — V sredo zvečer je bil v Koprju aretiran bivši ravnatelj tamkajšnje bolniške blagajne, Marij Gregorič. Aretacija je bila izvršena na ovadbo novega ravnatelja, ki je prišel na sled velikim malverzacijam svojega prednika. Vest o aretaciji je vzbudila po mestu zlasti med člani bolniške blagajne veliko senzacijo.

Bojkot nemškimi nacionalcem — organizirajo narodni krogi v Celju. V to svrhu se je v Celju osnoval "Klub narodnih Slovencev in Slovenk", katerega člani so se obvezali, da ne prestopijo več praga nemške trgovine ali nemškega obrtnika. Prve dni je pristopilo klubu že 288 članov, natančno toliko, kolikor glasov so oddali celjski nemški nacionalci za svojega kandidata pri volitvah. Bojkotno gibanje se krepko širi ne le v Celju, temveč tudi v drugih slovenskih krajih.

K umoru v št. Ilju v Goricih — poročajo še sledeče podrobnosti: Morilec Alojz Repnik je služil pri posestniku Vudlerju, kjer so v soboto zaklali svinjo. Repnik je nekaj časa pomagal mesarju kožo smenati; ker pa tega posla ni znal, ga je mešar spodil in gospodar mu je naročil na dvorišču sekati drva, kar je Repnika hudo ujezilo. Ves dan je nato razsajal okrog hiše. Opolne pa je pri mizi pograbil dva kuhinjska noža in z njima tolkel po mizi. Ker sta bila noža mastna, si je Repnik pri tem obrezal prste. V tem je prišel k Vudlerju posestnik Bauman, ki je Repnika miril. Ta pa se je zakadil v Baumana in mu trikrat zabodel kuhinjski nož v prsa. Bauman ga je še sunil nazaj, nakar ga je skušal Vudler razorožiti pa se mu ni posrečilo. Medtem je šel še Bauman iz hiše in se zunaj zgrudil na tla, Repnik pa je divjal naprej. Lastna mati, ki je po umoru neznanu kam izginila, mu je še prinesla nov nož, ker so mu enega odvzeli. Nazadnje je Repnik pograbil še gospodarjevo puško in hotel vse okrog sebe postreliti. Vudler mu je končno podstavil nogo in mu pri tem odzvel puško. Ko je Repnik išel, da Bauman zunaj umira, se je zakadil v divji beg in tekel s tako naglico, da ljudje še kaže niso videli takega bega.

Žaga v Britofu zgorela. V sredo zvečer je na žagi tvrdke Zabret & Co. v Britofu pri Kranju izbruhnil požar. Žaga je popolnoma pogorela. Požar pa je uničil tudi bližnje gosposarsko poslopje, v katerem se je nahajalo seno ter skladišče opeke in traverc. Uničeni so vsi stroji ter mnogo lesa. Škoda znaša približno dva milijona kron. Domneva se, da je zanetila ogenj zlobna roka.

Slovenski fantje v Bitolju. — V glavnem mestu južne Macedonije, v Bitolju se nahaja tudi večja skupina slovenskih fantov, da odslužijo tamkaj svoj vojaški "rok". Kakor posnema "Tabor" iz pisma slovenskega vojaka v Bitolju, leži mesto bolj na hribu, vled česar malarija, ki sicer razsaja v onih krajih, ni tako nevarna. Mesto obdaja juze visoke albanske gore, pokrite s snegom in ledom. "Pogrešamo pa — piše naš rojak — naše slovenske gozdove. Tukaj raste samo nizko grmičevje. V Bitolju se še vedno poznajo žalostne posledice lanske eksplozije. "Oficirski dom" je popolnoma porušen, ravno tako bivša turška podoficirska šola. Mnogo hiš po mestu je še brez strehe. Tudi naša vojašnica je hudo trpela in se še popravlja. Trgovina in obrt sta tukaj slabo razviti; vidijo se le znane turške trgovine. Mestne Macedonke so zelo elegantne in lepe. Vročina je že sedaj precej huda. V pomanjkanju zdrave pitne vode se moramo zadovoljiti s kislim macedonskim vinom. Mleka je tu sicer dovolj, toda ena "oka" (poldrugi liter) stane 15 dinarjev. Razen kruha je tukaj vse dražje kakor v Sloveniji. Slovencev nas je tukaj nad trideset ter imamo tudi

komandanta Slovenca. Vojaško življenje ni nič hujše kakor drugod, treba je le malo dobre volje. Manjka nam pa slovenskega čtiva, ki ga zelo pogrešamo.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Gorkij je zapisal: "Včasih, žal, da prereditko, je istina bolj resnica in lepša nego najboljša povest, ki jo ustvariš."

Njen oče je bil brivec. Ko je imela Vera skoraj 5 let, ji je oče umrl, mati pa se je omožila drugič z igralcem. Par let nato ji je umrla tudi mati. Očim je pustil igralški poklic in postal fotograf. Za siroto se ni dosti brigal. Štirinajst let stara je prišla v Prago za kruhom. Dobila je službo v upravištvu nekich novin. S 16. letom je bila že lepo dekle. Vanjo se je zaljubil W., ki pa je bil 12 let starejši. Zelo sta se ljubila, a izbruhnila je vojna, W. je moral na fronto, padel je v ujetništvo in se vrnil šele leta 1919.

Medtem se je Vera zaljubila doma v mladeniča, ki ji je bil po starosti bližji. Pozabila je že na W., ki se na vsa njena pisma ni oglasil več, dasi je bil pustil pri nji kovčec z oblekami in perilom. Naenkrat je bil W. tu; prva pot mu je bila k Veri. Zvest ji je ostal le v srcu; telesno ne. Vrnil se je bolan, okužen. Vendar je W. zahteval, da se mora Vera udati njemu, ga vzeti za moža, in novega ljubimca je kar brutalno sam odstranil. Toda Veri je bila prva ljubezen že umrla in z okuženim se ni hotela imeti nikakih zvez več. W. pa je bil ljubosumen, nesrečen in izzival je dan na dan nastope. Često je dobila Vera take srčne krče, da so morali klicati zdravnika.

In celih 31 let starejši zdravnik se je v Vero zaljubil in Vera se je zaljubila vanj. In dogovorila sta se in se poročila. Danes je Vera žena v Pragi uglednega, v javnosti zaradi plemenitosti splošno spoštovanega zdravnika. W. pa se je maščeval; šel je gospo Vero tožit, da mu kovčega z oblekami in perilom ne vrne. Vera je bila med vojno vse skupaj prodala, da se je mogla preživeti. Državno pravdnistvo je tožilo Vero zaradi poverbe. Zbegana gospa je skušala spočetka vse utajiti. Bala se je pač za svojo čast in srečo. W. pa je dokazal, da sta imela pred leti intimno razmerje, da mu je pisala več ljubezenskih pism in da mu je tudi sporočila, da proda vse njegove reči, ker bi morala drugače zaradi druginje stradati. Kot priča je nastopil tudi Verin mož, zdravnik. In pokazal se je zopet blagega, modrega moža širokega obzorja. Dejal je, da se je zaljubil vanjo iz najglobljega sočutja in jo vzela za ženo, da bi ji po tolikih razočaranjih ustvaril ob svoji strani srečno in mirno življenje.

"Rešil sem jo iz kreppljev izsiljevalca. Bolest združuje srca. Moje življenje je bilo le trpljenje in černost. Pričakoval nisem od življenja ničesar več. Tedaj sem našel, 50 letni samec, to lepo, nesrečno dekle. Razumela sva se, in sledila sva srcu. Mislim, da nisem mogel ravnati drugače", je dejal blagi zdravnik.

In senat je obtožen oprostil, češ, da je ravnala v dobrem namenu in v zavesti, da ne dela krivice.

KOLIKO JE RUSOV V JUGOSLAVIJI?
Kakor poroča beograski "Novi List", se nahaja sedaj v naši državi okroglo 35.000 ruskih beguncev. V Srbiji in v južni Srbiji 20%, v Vojvodini 16 do 20%, v Bosni in Hercegovini 11 do 15%, na Hrvatskem 10% in v Sloveniji 5%.

CUNARD ANCHOR
V JUGOSLAVIJO 8 DNI

AQUITANIA	45.647 ton
MAURETANIA	39.794 ton
BERENGARIA	52.023 ton

Razkožne kabine 3. razreda s pomočmi za 2, 4, 6 oseb. Kraina obdela, kadilnica in počivalnica. Pokriti promenišni krov. Kraina hrana. Domašni komfort. Ni škribl.

Cunard money odri plačljivi v Jugoslaviji hitro, varno, zanesljivo.

Za tike in druge informacije se oglasite pri najbližjem agentu v vašem mestu (m.w.)

Hotel Cleveland Bldg. Cleveland, O.

PROMOCIJA.
Na dunajski univerzi promoviran za doktorja vsega zdravilstva gospod Ivan Oražem iz Gorice vasi pri Ribnici.

VABILO!
Kdor hoče pristopiti k enemu največjih društev v Clevelandu, je vabljen, da pristopi k dr. sv. Janca Krat. št. 37, J. S. K. Jednote. Društvo ima prost vstop le za kratko dobo še, torej če se vpišete takoj, pridete poceni v dobro društvo. Za podrobnosti se oglasite pri tajniku FRANK KACAR, 1231 Addison Rd. (2)

DELO DOBIJO:
barvarji, sprayers, varnišerji, varnišerji za surov material, trimerji in mizarji.
CLEVELAND AUTOMOBILE CO.
Euclid ave. in London Rd. (46)

DELO DOBIJO:
Assemblerji, za osi in motorne chassis. Tudi izučeni operatorji za Hammond Capping Machine, milling machine, cylinder boring machine.
CLEVELAND AUTOMOBILE CO.
Euclid ave. in London Rd. (46)

NAPRODAJ je Marion avtomobile, za 7 potnikov. Se zamenja tudi za manjšo karo. 7508 St. Clair ave. (46)

AMERIKANCI - SLOVENCI POZOR!
VELIKA GRASČINA V SLOVENIJI s 1500 orali gozda, 300 orali polja in travnikov s krasnim parkom, vodno silo, obširnimi gozdarstvi, postopki, lovom, ribolovom, itd. Se proda iz prostoroke in sicer pod zelo ugodnimi pogoji. Kdor misli kupiti naj se obrne brzojavno na anončni in reklamni zavod "Apollo", Ljubljana, Startrig. št. 19, Slovenija. (45)

NAPRODAJ JE HIŠA za 3 družine. Samo \$6500. Vpraša se na 6710 St. Clair ave. (46)

NAPRODAJ JE POCENI zelenca seč za vrt. Vprašajte na 1087 Addison Rd. (46)

IŠČE SE STANOVANJE, 5 sob. Kdor ima kaj naj naznani v upravi lista. (45)

DELO DOBIJO DELAVCI, polno delo, vsak dan. Zasluzek \$135.00 na mesec. The Union Salt Co. E. 65th St. in N. Y. C. teletznica. (46)

NAPRODAJ JE ENA HIŠA za 1 družino, z vsemi modernimi napravami, škriljeva streha, dve garaži. Hiša se nahaja na 7412 Cornelia ave. Cena \$6500, takoj \$2500. Vpraša se na 1200 E. 74th St. (46)

ŽENE IN DEKLETA, POZOR!
Ktera hoče imeti lepo, doma narejeno obleko po najnovišji modi, naj se obrne na Mrs. Golob, 6021 Bonna ave. Ravno tako se pripravočim nevestam, ktere pridem na dom obleci na dan poroke, ako narače obleko pri meni. (45)

POZOR!
Naprodat je lepa grocerijska trgovina, ki prodaja samo za gotov denar. Od \$350.00 do \$375.00 na teden. Rent samo \$50 na mesec, zraven je stanovanje 5 sob, parna kurjava. Se proda poceni hitremo kupcu radi ohodna iz mesta. 1296 E. 20th St. (46)

20 LET
se že nahajamo v naših prostorih, in mislimo, da je to priporočilo dovolj. Vprašajte vašega bankirja glede naše zanesljivosti. Povejte nam, kar imate naprodaj. Povejte nam, kaj hočete kupiti. Mi gotovo imamo. Hiše za eno družino, za dve, za 4. Oglasite se pri nas.
MCKENNA, 1383 E. 55th St. Odprto Zvečer (51)

PRODAJ POD CENO radi moje bolne žene moram prodati hišo 8 sob za 2 družini, hiša je 5 let stara. Kopalnica, plin, elektrika, velik lot, cena samo \$4200, gotovine \$2500. Oglaste se na 15813 Waterloo Rd. Collinwood. (46)

PRODA SE POCENI vsa kuhinjska priprava še skoraj nova, samo 4 mesece rabljena. Peč na plin, postelja in miza. Vpraša se po 5. uri zvečer na 6322 Orten Ct. (45)

NAPRODAJ JE trgovina, popravilnica čevljev. Poceni. 1370 E. 65th St. (45)

V NAJEM SE DAJO tri sobe, rent \$8.00 na mesec. Oglaste se v soboto ob 3. pop. na 5489 Lakeview Ct. (45)

CANDY STORE NAPRODAJ, dobro urejen. 6901 St. Clair Ave. (46)

SVOJO HIŠO boste imeli v kratkem ako se posvetujete z nami, kako.
A. F. LUCIC, Real Estate, 1174 Addison Rd. (m.w.)

DELO DOBI TAKOJ VEČ MOŽ. Vprašajte pri Gabriel Manufacturing Co. 1407 E. 40th St. (47)

V NAJEM SE DA dvoje stanovanj, spodaj. Pet sob vsako. Vse moderno. Naslov se pošlje v upravi lista. (47)

ZNIZANE CENE KNJIGAM.
V naši zalogi imamo še nekaj lepih povestnih in drugih knjig, katere bi radi razprodali. Nudimo jih po znižanih cenah. Pridite in vzemite, dokler je še kaj v zalogi.

Angelj suznjev	prej \$.25, sedaj \$.15
Bob za mladi zob	prej .30, sedaj .30
Boj in zmaga	prej .25, sedaj .15
Cvet in sad, roman, J. Jurčič	prej 1.00, sedaj .60
Dve aliki, Meško	prej .45, sedaj .25
Darovana	prej .60, sedaj .35
Dedek je pravil	prej .40, sedaj .25
Dekletom	prej .50, sedaj .25
Hudo brezno	prej .35, sedaj .20
Juan Miseria	prej .75, sedaj .40
Jernač Zmagovč	prej .35, sedaj .20
Kako sem se jaz likal, I. zv.	prej .50, sedaj .25
Kako sem se jaz likal, II. zv.	prej .60, sedaj .30
Kako sem se jaz likal, III. zv.	prej .50, sedaj .25
Korejska brata	prej .25, sedaj .15
Knjiga o lepem vedenju	prej 1.00, sedaj .50
Kraljičin nečak	prej .25, sedaj .15
Mlada mornarja	prej .25, sedaj .15
Maron, krščanski deček	prej .25, sedaj .15
Marijina otroka	prej .25, sedaj .15
Mladeničem, I. zv.	prej .60, sedaj .25
Mladeničem, II. zv.	prej .60, sedaj .25
Ljubljanske slike	prej 1.00, sedaj .50
Nasveti za hišo in dom	prej 1.00, sedaj .40
Pod svobodnim solncem	prej 1.25, sedaj .75
Patria	prej .30, sedaj .15
Prihajač	prej .60, sedaj .30
Praški judek	prej .25, sedaj .15
Prisega huronskega glavarja	prej .25, sedaj .15
Povesti in slike	prej .35, sedaj .20
Preganjanje indijskih misijonarjev ..	prej .25, sedaj .15
Pravilo za oliko	prej .65, sedaj .35
Rdeča in bela vrtnica	prej .25, sedaj .15
Romarcia	prej .60, sedaj .30
Sisto e sesto	prej .30, sedaj .15
Študent naj bo	prej .25, sedaj .15
Vojnimir	prej .35, sedaj .20
Zvesti sin	prej .25, sedaj .15
Zlatokopi	prej .25, sedaj .15
Znamenje štirih,	prej .75, sedaj .40
Doktor Zober	prej 1.25, sedaj .75

Tja in sem.

AKO STE NAMENJENI v stari kraj na pomlad, boste v New Yorku najbolje postreženi, če potujete "skoz" tvrdko ZAKRAJŠEK & ČESARK.

KADAR ŽELITE DOBITI kako osebo iz starega kraja, je v njeno in Vašo korist, če potuje "skoz" tvrdko ZAKRAJŠEK & ČESARK.

KADAR POSILJATE DENAR v stari kraj, ga pošljite "skoz" tvrdko ZAKRAJŠEK & ČESARK in prejmete ga hbr prejeto točno in brez vsakega odbitka na svoji domaći pošti.

Zakrajšek & Česark
70—9th Ave., NEW YORK CITY.

PRIPOMBA:—Tvrdka John L. Mihelich Co. 6024 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio je z nami v poslovni zvezi! Obrnite se nanjo v omenjenih slučajih, ako vam je pisanje odveč!

Make Your Trip More Enjoyable by a Refreshing Night on Lake Erie
(Your mail ticket is good on the boats)

Thousands of east and south bound travelers say they wouldn't have missed that cool, comfortable night on one of our fine steamers. A good bed in a clean stateroom, a long sound sleep and an appetizing breakfast in the morning!

Steamers "SEANDER" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"

Daily, May 1st to November 15th

Leave Cleveland - 9:00 P.M. Eastern (Leave Buffalo - 9:00 P.M.
Arrive Buffalo - 7:00 A.M. Standard Time (Arrive Cleveland - 7:00 A.M.)

Connections for Niagara Falls, Rochester and Canadian cities. Ask your ticket agent or tourist agency for tickets via C. & E. Lines. New York Automobile Rate—\$10.00.

Read for (free sections) public chart of the Great Erie "Steamer" and 32-page booklet. The Cleveland and Buffalo Transit Co., Cleveland, Ohio. Fare \$3.50

Od zibeli do groba
NAJSTAREJŠI SLOV. POGREBNI ZAVOD, Cleveland, Ohio.

AMBULANCA, INVALIDNI VOZ, AVTOMOBILI IN DR. MOJA DELA IN MNOGOSTEVILNI POGREBI SO VAM DOKAZ NAJBOLJEŠEGA PODJETJA.

ANTON GRDINA
Pogrebni direktor, balzamid.
Urad in stanovanje: 1053 E. 62nd St.
Druga hiša od St. Clair Avenue proti jezeru.

PRINCETON 1381 Bell Rosedale 1881

SLOVENSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD
Se priporoča Slovincem za vse prilike, kadar potrebujete dobrega, zanesljivega fotografa, ki vam napravi najfinejše slike po zmernih cenah.

John Bukovnik,
7033 SUPERIOR AVE.
blizu Addison Rd.
Odprto ob nedeljah od 10. dop. do 5. pop.

Poletje

donanja nove dneve in nove potrebe. Vaši v domovini, ki potrebujejo denarno podporo za obdelovanje zemlje in drage domače potrebe, ki v tem času zahtevajo Vašo pomoč, bodo ta pomoč najprej in najtočneje prejeli, ako se za Vaše denarne pošiljke poslužite naše tvrdke.

Ne držite svojih prihrankov mrtvih! Dajte jim življenje; vložite jih pri nas na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

Za potovanje in dobavo Vaših iz domovine se morate obrniti na nas in popolnem zaupanju in dobili boste vsa navodila brezplačno.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Delo dobijo Molderji
pri sivi žici. Vsakovratna dela. Stalno delo za izučene molderje. Dobre delavske okoliščine in dobra plača. WESTERN RESERVE FOUNDRY CO. 1209 Marquette St.

Suknje in plašči.

Vsak dan dobivamo nove pošiljave—krasote za pogledati, najmoderneje blago. Pomladanski vzorci suknj za dekle in ženske niso bili nikdar še tako krasni—tako čarobni, kakor so to sezono. Krasne nove ustvaritve, ki vsebujejo vse, kar je novega v materialu, barvi, okraskih in vzorcih.

Vi morate videti te krasne nove suknje in plašče.
Cena od \$9.95 do \$59.

Nekaj jako izbranih modelov, posebnost za ta teden.
Cena \$16.95 in \$19.75.

HAVRE'S
DEPARTMENT TRGOVINA
Ustanovljena 1887.
BROADWAY & E. 78th ST.

Dajemo Merchants Dvojne zelene štempe ter jih tudi odvajemo vsak tork.

Dr. McCormick Tells How He Discovered to Straighten Cross Eyes Without Operation.

"I studied medicine on the same critical plan that a prof reader in his office does his work. For instance, on one occasion my alleged teacher of ophthalmology, who was about to operate on a case of cross eyes, told me the cause was paralysis of the sixth nerve of the turning eye. My curiosity got the better of me and I covered the fixing eye, asking the boy if he could see with the other, when he turned it out most naturally and I ejaculated, without any thought of being offensive to the doctor, that's a hell of a case of paralysis. It did give the offense, the doctor didn't operate, but roasted me and I apologized. Really that event was the cause of my discovering, seven years later, what the cause of cross eyes is and how to fix them without operation.

Applying myself after the manner combining what I had learned about anatomy and physiology, I soon discovered how nerve strain through the eyes could cause headache and even involve other functions, such as the digestive apparatus. With the assistance of my office boy, under instructions, I found that I had a considerable eye defect which I corrected, determining to wear the glasses. My headaches disappeared the first day and have never returned. (Dr. McCormick suffered with headaches since his childhood). My office boy was blind in one eye and was cross-eyed. I fixed him in two weeks and in later years gave him a training so he is in practice today in Chicago."

For 36 years Dr. McCormick and his students have been straightening cross eyes and relieving all kinds of disorders caused by defective eyes.

In last 4 years I relieved thousands from headaches, eye disorders and many other troubles caused by their defective eyes. I straighten a number of crossed eyes every year and do it without operation.

Dr. L. A. STARCE,
OPHTHALMOLOGIST
(A Graduate of the McCormick Medical College)

Hours: 10—12, 2—4, 7—8
Wednesdays 10—12 only.

6127 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio.

Oddaja prodajaln in pisarn
V NOvem POSLOPJU S. N. DOMA.
Prodajalne in pisarne v novem S. N. Domu se oddajo v najem. Ponudbe je vložiti do 21. aprila 1923. Velikost prostorov, najemna cena in drugi pogoji se izvedo pri tajniku S. N. Domu in sicer ob poldnevih in sobotah zvečer od 6:30 do 8. ure in ob sredah popoldne od 2. do 5. ure.

Cvet in sad

IZVIREN ROMAN

Spisal Josip Jurčič.

Na eni strani Leonu je sedel star župnik iz soseseke hribske fare. Suh močiček je bil, živih oči in spičastega obradka. Tobačno in ruto je vedno v roki držal. Tudi njemu je ponujal tobaka za nos vsake četrte ure. Sepetaje mu je zdaj pa zdaj na uho kakor prav dovtipno besedo povedal.

Na drugi strani je bil domači kaplan, mlad človek, po vsem soditi, prav dobra duša. Tako se je Leon še precej dobro počutil tukaj, dasiravno ni bilo izpraševanja ni konca ni kraja. Kar je bilo "civilnih" ljudi tu zbranih, poznal je Leon skoro vse, več ali manj, vsaj po imenih, — samo jednega ni poznal.

Prav tam v kotu pri vratih si je bil ta jedini neznanec stol malo nazaj pomaknil in bolj sam sedel, ne pečaje se z nikomer. Utegnil je nekaj več kot trideset let star biti. Bil je srednje rasti, obleka mu je bila, dasi ni imela nič gizdalinskega na sebi, izvoljena. Če tudi obraz njegov ni imel ničesar, kar bi človeku, posebno ženskam, na prvi pogled v spomin vtisnilo podobo lepega moža, imel je vendar ta obraz s črno, pristráženo brado, gostimi lasmi enake barve, živim in duhovitim očesom in visokim čelom nekaj posebno pridobljivega in zanimljivega. To zanimljivost sta neki ironičen, skoro bi dejal, saničljivi posmehljaj, ki mu je včasih okrog ustov zaigral, in sploh njegova malopaznost za vso okolico prej pospševala kakor kratila. Ne mene se za svoje sosede ni na levi ni na desni, je pa skrbno, in kakor se mu je videlo, z veseljem, katero more le pravi prijatelj mladine imeti, poslušal otroke, sedebno če je izmed njih kateri odgovarjal, da sta mu se poznala talent in dobra glava.

"Kdo je onaj gospod tam v kotu?" vpraša Leon zraven sedenega kaplana.

"Po imenu ga ne poznam," odgovori le-ta šepetaje. — "Profesor je, ne vem že v katerem mestu. V vinogradih ima baje majhno hišico. Sicer ga pa menda nihče natanko ne pozna, živi prav same zase. Nikogar ne obiskuje; kakor za gotovo vem, tudi pri našem gospodu župniku ni bil. Pred enim tednom je prišel, menda na jesenske praznike, in govore, da se nikoli dolgo ne mudi."

"Škoda, da ga ne moremo pridobiti za družbo," pravi Leon.

"Čakajte, to je prav lahko. Jaz bodem samo gospodu župniku rekel, naj ga povabi k nam na kosilo in tukaj se lahko seznanite z njim, če želite."

In takoj mali kaplanček vstane in po prstih gre tja do fajmoštra ter mu na uho pove, kaj "se spodobi" in kaj posebno mladi gospod z Zabrezja želi. Župnik najprevo ogleda osebo profesorjevo, potem pa prikima: "Kadar končamo."

Toda oni, o komer se je ves ta zmenek plet, ni hotel čakati, da bi končali. Bodisi, da se mu je prevročje zdelo v natlačeni izbi ali da se je hotel ravnemu čemu tacemu ogniti, kar ga je zdaj v resnici čakalo, vzela je čez nekaj časa klobuk in palico, lahko poklonil se in šel ven.

Gospod župnik, malo nevoljen, vstane s svojega sedeža in rogačka za njim. Njegov duhovni pomočnik mu gre na pomoč. Profesor se je precej dolgo zahvaljeval in odbijal sprejete župnikovega vabila, dejal, da ima gotov opravil in več dru zega, ali naposled, ko je videl, da župnik trmoglavo hoče, da ostane ko je še kaplan svojemu predniku pritrkoval, moral je obljubiti, da sprejme.

Bilo je že precej čez poludne, ko se zbero vsi višji in nižji povabljeni od čestitega dekana do ubozega župana Stremen-

čka in cerkvenega ključarja v veliki farovski sobi okoli dolge mize, na kateri se je vabljivo juha kadila in še vabljiveje gostom nasproti sijali gosto nastavljeni polici in bokali z rdečim vinom.

Kdo pameteš bi bil temu ali onemu izmed njih zameril, vide, kako zadovoljen, vesel se je po molitvici na odločen sedež ukiril in udomačil, željno pričakovaje, da bi skoraj kaj prišlo na okroglnik in potem, ko se mu je želja izpolnila, slastno, pa občasi jel krotiti slabestji — ali kakor je morda skrivaj mislil, boljše del svojega bitja.

Leon je bil na sedež zraven profesorja postavljen, in ker je bila cela družina prevelika, da bi bili vsi ene govornice udeleževali se, izkušal je s svojim sosedom v razgovor priti, da bi ga natančneje poznal in pa, za kar se večidel razgovor napolta, da bi se sam zabaval.

Tudi drugod okoli s časom jeziki življenja postanejo, zlasti, ko več bolj ali menj praznih posod odroma in ko so se morali tu pa tam vinski polici v drugič napolniti.

Dobro vemo sicer, da je pisateljova dolžnost, ljudi, katere čitalcem pred očmi privede, do ločnejše obrisati po njihovem individualnem značaju. Ali pritegnil nam bo morda marsikdo, da smo ravno tu v zadregi, če hočemo vestno delati. Ne samo, da bi se naša povest čez mero in prvotni namen raztegnila, ko bi za vrsto kacij dvajset osebnosti hoteli po značaju opisovati, moramo še povedati, da se nam o marsikaterem ne bi dalo mnogo povedati. Preverjen čitalčeve prizanesljivosti v tej zadevi in zadregi, prepuščamo mu, kakor že večkrat drugod, da si sam izsilika, kako vesel sedi in pije gospod učitelj, pohvaljen zaradi pridnosti in vidnega napredka v šoli, kako prepričan je oče župan Stremenček svoje veljavnosti, ker v taki visoki družbi je in pije, kako si cerkveni ključar privoščiči božjih darov itd. Naj se samo tjakaj gori ozremo, kjer gospod dekan na prvem mestu sredi dveh starih dušnih pastirjev sede.

Da, velik gospod je to, gospod dekan, šolski nadzornik. To prizna menda vsak, tudi mi moramo priznati. Nateknil je naočnike na nos in visoko gleda in mnogo ve povedati poslušalcem, ki zvesto in verno vanj gledajo. Sklenil je moke roke pod prsi in lepo naslonil se na stolu naslonjaču nazaj. "No, to me pa veseli, da si tudi ti prišel, Janez," pravi jedemu svojih sosedov. — "Dolgo se že nisva videla, dolgo."

"Res je dolgo tega; kar smo Ljubnika pokopali. Koliko je tega, sedem, osem let! In tudi danes sem težko prišel. Daleč je od moje fare do sem, daleč, jaz sem se pa postaral," odgovori oni.

"Ze res, kar smo Ljubnika pokopali. E, ta je umrl, mi smo pa bili v semenišču v eni sobi — Bolha, on, ti in jaz. On je tako rad spal, midva sva mu toliko prizadela. Tačas smo bili mladi, zdaj smo stari, prav govoriš. Kmalu bode tudi nas Gospod poklical. Kdo ima pa zdaj faro na Vrhnji?"

"Glej, ki res ne vem," pravi oni in začne nižje sedeti, mlajše duhovnike povpraševati po imenu, katero tudi naposled izve.

"Dobra fara je menda na Vrhnji?" pravi dalje dekan.

"Majhna kravica, pa dobro molze. Enajst sto v obligacijah in precej zemlje."

"Kaj pa Jože, tvoj brat, ali je še živ?"

"Ne veš še?? Predlanskim ga je zima vzela. Čisto sam sem zdaj."

"O, glejte no! Kako zdrav, rdeč je bil videti pred tremi leti, ko si ga bil k meni poslal po

tiste bukve! Zdaj pa je umrl, praviš. Je! Janez, tudi mi poudemo kmalu. — Ali si dobil to pomlad bukvice, katere sem ti bil po potovaki poslal?"

"Dobil, dobil. Zahvaljujem se ti. Čisto sem pozabil nazaj poslati jih. Še ta teden je poslijem."

"Ni treba. Tedaj Jože je umrl? Hm! Kaj pa politika? Pridno bereš vse, kar ti pride, to seveda. Hudo je v današnjih časih! Sovražniki svete cerkve so nesramni postali. Povsod mekastijo in tresejo stare stavbe. Sv. Petra stol je v nevarnosti, kaj boče iz tega? Tako bremo zmerom."

Tako je govor prišel na važnejše reči, rešetali so možje liberalne Petrove skale, liberalne pisune in žurnaliste, demokrater in rovarje, in kar je enacega blaga še hudobni duh zatrosil mej pšenico denšnjega sveta.

Od vseh teh pogovorov nista slišala Leon in njegov sosed ne veliko več kakor posamezne reči. Profesor, ki je bil precej dolgo nekaj malobeseden, podal se je s časom, bodisi, da mu je bil Leon čedalje bolj pogodi, ali pa da je tisto malo dobrega župnikovega vina, kar ga je pil, toliko moči imelo, da je postal boljše volje. Zabava se je od kraja plela o tem, kar je bilo najbližje in o čemer je Leon prav presodil, da bode učitelj odrasle mladine gotovo rad govoril: o šoli. Začetek razgovora je bil pri farni šoli, razgovor se je potem na pedagogiko sploh, prišel naposled do veličih mož in mislecev, do filozofije in poezije. Leon je kmalu izprevidel, da ima učene-ga, pametnega moža pred seboj, ki z natančnim znanjem misli in trditve literarnih veljakov raznih veličih narodov strinja lastno razsodjo in tej zna prostó, lahko ločljivo, a primer-no vnanjo podobo dajati. In če je ta mož Leonu že takoj na prvi pogled dopadal, če se mu je dozdevalo, da ni tak človek, kakor so, "da jih je več", rekel si je vendar za prvega s Preširnom sam pri sebi:

Zdaj pa je z veseljem videl, da je novemu znanecu mej govorjenjem čisto prešel tisti "mrak" s čela in "nejevolja" z obraza, da sta se umeknila nekemu znamenju zadovoljnosti miru, ki na oba kraja dobro de je, pripovedovalcu in njegovemu poslušalcu, tiste zadovoljnosti, ki jo le utegne imeti mož višje stoječega, več obsezajočega duha, ako dobo koga, ki ga posluša in o katerem je preveren, da ima zdrave pameti, do- brega srca in omike dovolj, da ga umeje. Marsikaj, kar je profesor izrekel, zdelo se je Leonu preostro, marsičesa drugemu ne bi pritržil; kakor je pa on ta reči povedal, videlo se je, da se ne dajo oporekati ni ometati. In če se Leonu to in ono zdelo drugače, če je svojo bolj ali menj nasprotno misel izrekel, izgubil je vero na njeno istinost, že, predno je izgovoril, kajti neka dobrovoljnost, nek dobrohoten in prijazen smehljaj njegovega nasprotnika bilo je že precej pol dokaza, tako da je moral, hotel ali ne-hotel, obmolkniiti.

Francoška revolucija, pravijo, da je podrli marsikatero misel, katero je evropski svet pred imel. Kakor je potrla plemstvo ali aristokracijo po rojstvu, tako je, vsaj v načelu, ob veljavo dela tudi aristokracijo človeškega duha. Današnji dan se že malokdo rad uklanja avtoriteti tega ali onega tako imenovane genijalnega človeka, skodro vsak hoče naposled imeti svojo lastno poslednjo sodbo.

Zdelo bi se tedaj čudno, da v današnjih časih, ko smo po veličih učiteljih tako nekako preverjeni svoje osobne veljave, vendar ne moremo te v vseh stvareh tako ohraniti, da ne bi zdaj pa zdaj povrek Horacijevi prepovedi "prisegli na besede učiteljeve" in s tem spoznavali, da so mej nami ljudje, katerim dobrovoljno pritrjujemo, ali moramo pritrjevati večjo veljavo, nego si jo sami prisojamo. Nečem tu preiskavati, je-li to prav ali ne, to naj bode za- trejno, da je tako, zlasti da je naš gospodič Leon svojemu novemu znanecu nasproti to stvar čutil.

Ravno zarad tega si je želel, da ne bi bilo znanstvo s tem novim prijateljem, — če se sme to imenovanje tako zgodaj brez pregrehe rabiti, — takoj iz- četka tudi končano, Rases te-ga, da se je hotel od njega učiti, kar se tiče znanstva, misli o človeškem življenju in sploh česar se še more učiti mlajši od staršega, menj izveden od izku-senejšega, misli, ali morda bo- lije, slutiti je, da je našel člove-ka, kateri se mu je vsega zau-panja spoštovanja in ljubezni vreden zdel. Znano je pa, da iz teh treh izvira prijateljstvo v najlepšem pomenu.

V vinu je veselje doma. Vesel se je bil farni učitelj, ki ni bil vajen vina piti, glasni so postajali manjši in srednji prvaki in celo vicosisim gospodom na koncu omizja se je jelo srce taji. Še gospod poštar Gorec, od kraja precej ponižen in tih v sredi družčine, začel se je smejeti in ves živ svet grajati, tega ali onega pikati, zdaj pa zdaj poredno črez mizo pogle- dovaje do Leona in nekaterih družih, kakor da bi hotel reči: Kaj ne mislite vi ravno tako? Precej pozno popoldutne je že bilo. Profesor se poslovil pri gostilniku gospodu fajmoštru, kateri pravi, naj bi še "črne kave" čakal, sicer ga pa ne zdratuje posebno, niti za drugokrat ne vabi, potem pri drugi družčini in odide.

Tudi Leon se odpravlja za njim, toda veliko težje se odpravi, poslavljanje je od župnikove strani in od dekana veliko prijaznejše, ker sorodnik komtesin je vendar nekaj več kakor pol neznan profesor iz mestne gimnazije. Mnogo priporočil in spoštljivih pozdravov do gospe tete se mu naročuje.

Pred farno hišo že ni bilo profesorja nikjer videti. Leon, katerega je voz čakal, ukaže hlapcu, naj brž napreže in pride z vozom za njim. Hitro stopaje doide profesorja, ki je polagoma in počasni peš korčal. "Ali ste tudi vi domov name-njeni?" vpraša profesor.

"Tudi," odgovori Leon. "Ti- ho mej temi možmi sedeti je pušto, govoriti pa za istino ne-mam kaj z njimi. Duhovni gos-podje imajo svoje reči in svo-je pomenke, svoja stališča, kakor ste sami videli."

"Prav govorite. Človek se najlažje peča in družu s svojo priliko. Tu mu ni treba ni fraz ni poklonov."

"Ali vi daleč od tukaj stanujete, če smem vprašati?"

"Dve uri je daleč. Ko bi hitro hodil, pride se poldrugo uro," odgovori profesor.

Mej tem razgovorom ju hla-pec z vozom doide. Leon povabi svojega sopotnika, naj pri-sede k njemu; toda ta se mu za-hvaljuje rekši, da na kmetih ni nikdar prijatelj vozniki, ker njegovemu bolehnemu životu bo-lje pristuje počasen pešpot.

Preprostiti in z lepo posiliti se ni dalo in poskušati ni bilo. Te-daj hlapec prazen vozi naprej, Leon pak, ki je mislil videti, da profesorju ni neljuba njego-va družčina, ostane pri njem.

Mej potem ga Leon vabi, naj bi kedaj v Zabrezje prišel.

"Da vam kar naravnost po- vem, obljubim ne. S tem pa ne odbijam vaše prijazne ponudbe, temveč mogoče je, da vas prav kmalu enkrat obiščem na va-šem domu. Jaz sem malo čuden človek, storim to, ono opustim, kakor sem ravno pri volji. Zato prosim, ne zamerite! — Da sem denes semkaj šel, skoraj sam ne vem, kako je to. Nekdaj sem tudi jaz tukaj kacega pol leta v šolo hodil. Spomin teh mladih, srečnih let me je tudi denes sem vodil."

"Tedaj ste tukaj rojeni?"

"V rojstveni hiši stanujem."

"Ne zamerite mi, to se mi čudno zdi, da nisem do denes ničesar slišal o vas niti o vaših

stariših, dasiravno poznam že precej ljudi tod okrog ali vsaj praviti čujem o njih."

"To je prav lahko tako, mla- di moj prijatelj! Mojih rodite- ljev ne morete poznati, ker — žalibog — ne živita več. In njihnega jediniga sina, mene, tudi niste mogli poznati, ker me veliko let ni bilo v tem kra-ju, vi ste pa tudi, kakor pravi- te, šele v poslednjem času sem prišli. Da pa niste čuli o meni — reče profesor s smehljanjem — tega vzrok je nekoliko, ker so me ljudje že zgrešili, nekoli-ko, ker v tem kratkem času, kar sem tu, samotno in zase živim, tako da malokdo ve, ali sem do- ma ali ne."

Iz tega, kar sta se nadalje menila, povzel je Leon, da je profesor neoznjen in da o tem ne govori rad. Zato zavrne go- vorico na prejšnjo reč, nazaj vprašaje: "Kje pravzaprav stoji vaša hiša?"

"Hišica je samo. Ali ste že obhodili vinograde tukajšnje gorice?"

"Močno vse."

"Tedaj ste morda videli sa- motno nizko hišico sredi sadne- ga vrta ravno vrh vinogradov. Tam stanujem in tam sem se rodil. In če se vam bode prav morda čudno zdelo, verjemite mi, da te borne koče ne bi za- menil z nobeno palačo v glav- nem mestu, kajti nobena hiša mi ne more tistih spominov vz- bujati in tiste zadovoljnosti da- ti kakor ta skromni kraj, kjer je ljuba mati zame skrbela in očes s svojo pošteno priprostost-jo gospodaril."

(Nadaljevanje.)

"NIČ MLEKA, NIČ MOŽA"

Spisal C. Houston Goudiss

Izdajatelj "The Forecast", ameriški magazin za hrano, ustanovitelj "The Forecast School of Cookery"; direktor "The People's Home Journal."

Nobena oseba ne more biti pre- stara, da ne bi čutila potrebe dne- vnega uživanja mleka kot stalne hrane. To je edino perfektna narvna hrana, edina, ki je namenjena v resnici sa- mo hranitvi — brez katere noben otrok ne bi mogel zrasti, ostaja sko- zi vse življenje del naše hrane, da ostanemo živahni in zdravi.

Fant in dekle v mladih letih ne smejo zanemarjati mleka, ki ne daje samo kuriva za proizvajanje gorko- te in energije, pač pa ima v sebi tu- di razne mineralne soli, ki jih potre- buje truplo. Mleko lahko uživate na dva načina, in sicer da pijete sveže mleko ali pa vnete jedila, ki so pri- pravljena s mlekom.

Pri odraslih je mleko čudovito iz- vor za moške življenjske potrebe. In kadar svežega mleka ne morete dobi- ti, tedaj pa rabite evaporirano mleko. Pred 64. leti je Gall Borden izna- šel metodo proizvajanja evaporiranega mleka, in je s tem zagotovil vsako- mur obilno množino dobrega, abso- lutno čistega mleka za vse hišne potre- be človeka.

Za kuhanje je Borden's evaporira- no mleko na mnoge načine idealno mleko. Prvič je absolutno čisto. Se drži dolgo časa ob vsakem vremenu. Se ne more pokvariti, dokler je v kanti. To je polno mleko z vso sme- rano v njem. Za juhe s smetano, za pecenje, za puddinge, paje in deser- te je vedno najboljše kot sveže mleko. Ima bogat okus, izvirano kvaleteto ter se lahko nani popolnoma zanese. Izdeluje se v 40 tovarnah, blizu paš- nikov po formuli, katero je izumil mož, katerega podpis na vsaki kanti mleka je vaša garancija.

Tiskanu z dovoljenjem "Forecast" January 1921
Copyright, 1920 by C. Houston Goudiss.

ISCE SE DEKLE za splošna hišna opravila. 1174 Addison Rd. (42)

OPREMLJENA SOBA se odda za eno- ga ali dva fanta. 365 E. 161st St. Collinwood, zgoraj. (48)

MORAM PRODATI hišo 5 sob, kopa- lišče, furnes, lot 40x120, cena hitre- mu kupcu samo \$4000. Gotovine \$1500. Vprašajte na 15813 Waterloo Rd. Collinwood. (47)

NE pozabite me, ko se selite!

ali ob vsaki priliki, kadar potrebujete prevoznice se vam priporočam, da po- ključite. Imam dva tona White-truck na razpolago. Jako nizke cene. Prijazna in točna postrežba.

JOHN OBLAK
1161 E. 61st St. Tel. Rand. 2176-J. (56)

HIŠE NAPRODAJ!
hiša za 2 družini, na Carl ave., kopa- lišče, elektrika, velik lot. Cena \$7400. Takoj \$2500. drugo na lahka odpla- čila. Moderna hiša za 1 družino na Edna ave. cena \$8400. Hiša na 72. cesti, ce- na \$5800. Dve hiši na 61. cesti, cena \$8800. Rent na mesec \$90. Hiša 10 sob, na 60. cesti, kopalnica, elektrika, cena \$6600. Hiša za 3 družine na 71. cesti, cena \$10,500. Takoj \$2000. Imamo še več raznovrstnih hiš in trgovin napro- daj. Pridite na 6122 St. Clair ave. ali na 6711 Edna ave. (45)

Frank J. Lausche

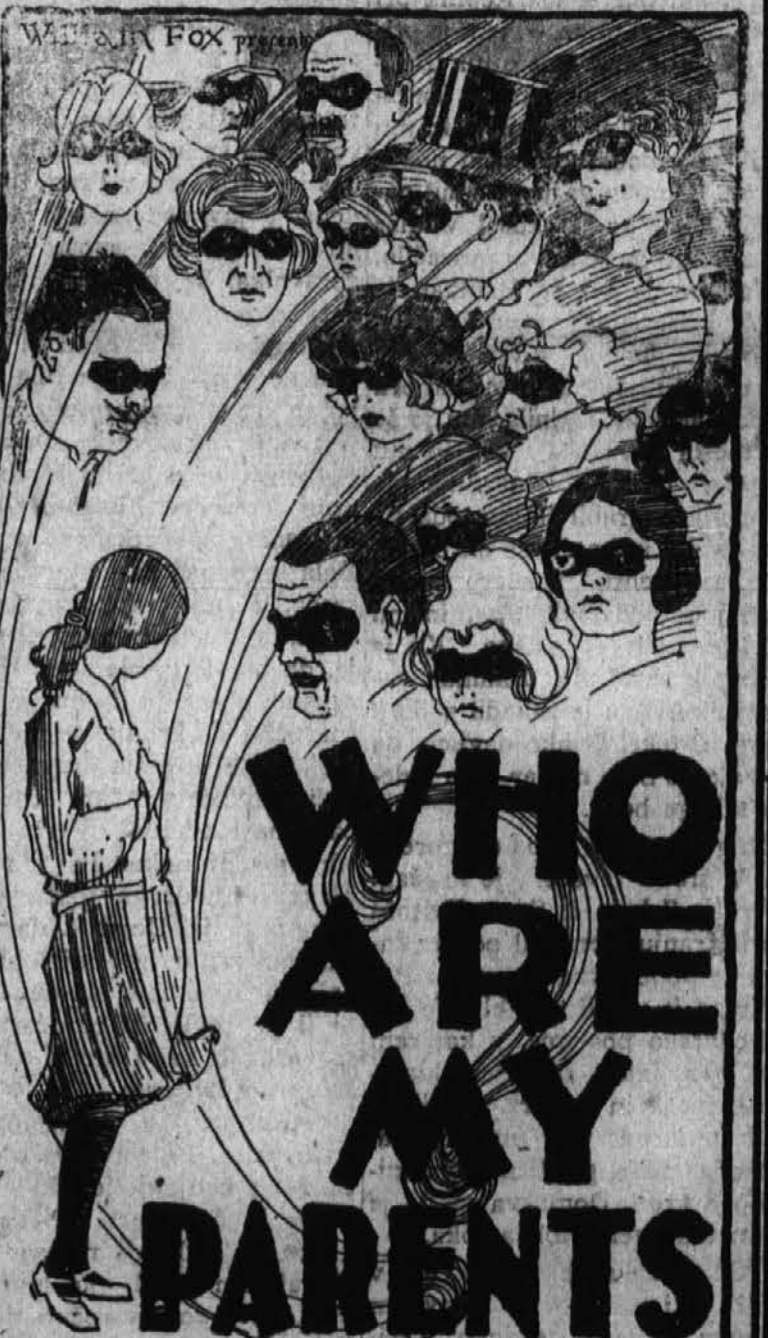
odvetnik

Cez dan se oglasite na:
1039 GUARDIAN BUILDING
Ob torkih in četrčkih zvečer
od 6:30 do 8. se oglasite na
6121 ST. CLAIR AVENUE
Randolph 7510

Norwood Theatre 6210 St. Clair-a.

V TOREK in SREDO,
17. in 18. APR.

Krasna, v srce segajoča
nedosežna igra
"Kdo so
moji
Starisi"

Story by "MR. X" — Directed by J. SEARLE DAWLEY

Igra, ki je pretresla vso Ameriko, ker posega v srce vsakega zakona, v družinsko življenje in daje nauk, ki je vsakomur potreben. Lahkomi- selnost zakona, neznanje zakonskih dolžnosti, lahkostivost, vse to povzroča tisočero gorje trokom, ki morajo trpeti radi grehov svojih starišev.

"Kdo so moji stariši?" je čudovito krasna igra in ljudje v New Yorku, ko je bila igra prvič uprizorjena, so se kar trgali za vstopnice. V torek in sredo boste imeli priliko videti to ne- dosežno igro v vaši sredini, v Norwood glediš- ču. Pridite zgodaj, da dobite dober sedež.

NE POZABITE NA IGRO
"COUNTRY STORE"
20 nagrad se podeli zastoj.
Vstopnina 20c, otroci 10c.